

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของการกินเจ	8
	การอพยพของชาวจีนสู่ประเทศไทย	8
	กลุ่มของชาวจีนที่อพยพเข้ามาสู่ประเทศไทย	10
	สาเหตุของการอพยพของชาวจีนเข้ามายังประเทศไทย	16
	ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดพิษณุโลก	18
	ประเพณีการกินเจ	23
	ประวัติความเป็นมาของการกินเจ	25
	ความสำคัญของการกินเจ	28
	ประวัติความเป็นมาของการกินเจของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพิษณุโลก	28
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในการกินเจ	29
	ความหมายของความเชื่อ	29
	ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณีการกินเจ	30

บทที่	หน้า
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในการกินเจ	40
ความหมายของพิธีกรรม	40
ขั้นตอนของพิธีกรรมการกินเจ	40
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบพื้นฐานในการกินเจ	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
การกำหนดกลุ่มประชากร	46
กลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง	49
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้กินเจในจังหวัดพิษณุโลก	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการกินเจ	56

ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมพิธีกรรมการกินเจ ในจังหวัดพิษณุโลก	76
ตอนที่ 4	ผลการวิเคราะห์ความเชื่อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเพณีการกินเจ	81
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	87
	วิธีดำเนินการวิจัย	87
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
	อภิปรายผล	89
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	95
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	96
	บรรณานุกรม	97
	ภาคผนวก	104
	ภาคผนวก ก บทสวดในพิธีต่าง ๆ	105
	ภาคผนวก ข ภาพประกอบพิธีกินเจ	110
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	141
	ภาคผนวก ง แบบบันทึกสังเกตการณ์	156
	ภาคผนวก จ รายนามผู้ให้ข้อมูลภาคสนาม	158
	ภาคผนวก ฉ รายชื่อสถานที่จำหน่ายอาหารเจและตัวอย่างของอาหารเจ	163
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	178

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	สภาพทั่วไปของผู้กินเจในจังหวัดพิษณุโลก	54
2	แสดงรายชื่อเทพเจ้าในโรงเจต่าง ๆ ในจังหวัดพิษณุโลก	59
3	แสดงการจัดพิธีกรรมต่าง ๆ ตามกำหนดเวลาของโรงเจทั้ง 5 แห่ง	63
4	แสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประเพณีการกินเจ โดยแสดงเป็น คำร้อยละ	77
5	แสดงความเชื่อที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเพณีการกินเจ โดยแสดงเป็น คำร้อยละ	82

บัญชีภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงการอพยพของชาวจีนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงใต้	11
2	แผนที่แสดงเขตผู้อพยพที่ออกจากประเทศจีนที่เป็นชาวจีนกวางตุ้ง	12
3	แผนที่แสดงเขตผู้อพยพออกจากประเทศจีนที่เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว และ ฮกเกี้ยน	13
4	แผนที่แสดงเขตผู้อพยพออกจากประเทศจีนที่เป็นชาวจีนไหหลำ	14
5	แผนที่ประเทศไทยตอนกลาง แสดงภาพทางรถไฟ แม่น้ำ และเมืองสำคัญ	15

